

ЯКІЯ ЎСКЛАДНЕННІ АД COVID-19

5

ЧАМУ Ў ПОЛЬШЧЫ АПАГАНЬВАЮЦЬ ХРАМЫ?

10

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

14
КРАСАВІКА
2021 г.
СЕРАДА
№ 69 (29438)

ЗВЯЗДА

МІНСК—БАКУ: НАЙВЫШЭЙШЫ ЎЗРОВЕНЬ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ўчора ўвечары прыбыў з афіцыйнымі візітам у Азербайджан. Самалёт беларускага лідара прыземліўся ў міжнародным аэрапорце Гейдар Аліеў, паведамляе БелТА. У аэрапорце кіраўніка нашай дзяржавы сустрэкалі з усёй належнай пашанай. Адтуль ён накіраваўся на сустрэчу з Прэзідэнтам Азербайджана Ільхам Аліевым. У неформальнай абстаноўцы кіраўнікі дзяржаў абмеркавалі асноўныя пытанні двухбаковых адносін. Асноўныя перагаворы ў вузкім і пашырэнным фармаце запланаваны на сёння.

БЕЛАРУСЬ – АЗЕРБАЙДЖАН: гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва

Дыпламатычныя адносіны паміж Беларуссю і Азербайджанам устаноўлены 11 чэрвеня 1993 года. З 1994 года паміж кіраўнікамі дзяржаў падпісана аб'ява аб стварэнні зоны свабоднага гандлю.

БЕЛАРУСЬ ПАСТАЎЛЯЕ ў АЗЕРБАЙДЖАН: - важныя машыны і трактары, - машыны і механізмы для ўборкі і абмалоту сельскагаспадарчых культур, - прадпрыемствы довазавараччэй, - малочнае прадукцыю, - лекі, - меса і мясныя субпрадукты, - нафтапрадукты, - транспарт і грузавікі,	АЗЕРБАЙДЖАН ПАСТАЎЛЯЕ ў БЕЛАРУСЬ: - прадукцыю нафтапрадукты, - моцныя спіртныя напіткі і віно, - архіт. - трансфарматы электраэнергеты, - соні, - фрукты, - тэкстыль.
- Крыніца: МНС Беларусі, Нацыянальны статыстычны камітэт. © Інфарграфіка eElla

Парламенцкі дзённік

Прыярытэты кірунак знешняй палітыкі

Менавіта так называюць развіццё адносін з КНР старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА на сустрэчы з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Кітайскай Народнай Рэспублікі ў Беларусі Се СЯЮНІАМ. **СТАР. 2**

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Генсек ААН прапанаваў праграму дзейнасці па пераадоленні наступстваў пандэміі

Генеральны сакратар ААН Антоніу Гутэрыш прапанаваў праграму дзейнасці з шасці пунктаў, якая накіравана на пераадоленне наступстваў пандэміі COVID-19. Аб гэтым паведаміў Цэнтр навін ААН. Генсек згадаў трагічныя лічбы, якія сведчаць аб маштабных наступствах пандэміі: 3 мільяны памерлых, 255 мільянаў рабочых месцаў, 120 мільянаў людзей, якія апынуліся за рысай беднасці, велікі шкіджак за апошнія 90 гадоў развіцця, 170 мільянаў людзей, пазабавеных магчымасцямі вывучыцца, рост неройнасці паміж краінамі і ўнутры іх. «Але ж крызіс далей ад сваёй завяршэння, — папярэдзіў Антоніу Гутэрыш. — Хуткасьць распаўсюджвання інфекцыі толькі ўзрастае». Каб спыніць гэтую небяспечную тэндэнцыю і пабезьніць даўгатэрміновыя разціскі, неабходна правесці адзінства і салідарнасць, перакананы кіраўнік ААН. «Пакуль можна сказаць, што мы правалілі экзамен», — заявіў ён. Генсек адзначыў, што вакцыны павінны быць даступныя кожнаму. Трэба выдзеліць ільготнае фінансаванне краінам, якія маюць вострую патрэбу ў падтрымцы. Пры гэтым срэды неабходна размярковаць справядлівасць.

Егіпет канфіскаваў кантэйнераваў Ever Given да выплаты кампенсацыі

Суд егіпецкага горада Ісмаілія па эканамічных справах паставанавіў накладзіць арышт на кантэйнераваў Ever Given, які 23 сакавіка парушыў суднаходства па Суэцкім канале на шэсьць дзён, пакуль яго ўладальнікі не выплацяць кампенсацыю ў памеры 900 мільянаў долараў. Аб гэтым паведаміла газета Shorouk News. Адміністрацыя канала аб'явіла

Сад яго мары

Уладзімір СЦЕПАНОВІЧ, жыхар вёскі Варкавічы Слуцкага раёна, доўгі час працуе ў жывёлагадоўлі, але любімай яго справай стала садаводства — на прысядзібным участку, які перайшоў ад бацькоў і дзядоў, ён даглядае сад: садзіць, прышчыпляе, абразае, беліць. Любіць эксперыментаваць, садзіць навінкі беларускіх садаводаў, нават на старой грушы прычарнакаваў ажно пільч сарту, які прыжыўся і даюць ураджай. У асартыменце варкавіцкага садавода — яблыні і персікі, абрыкосы і вінаград,

сліва, вішня і чарэшня, але грушы — найбольшае захапленне Уладзіміра Іванавіча. У гэты вясновы сезон свой вольны час ён з ахвотай прысвечвае любімай саду.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Домік у вёсцы

Сялянка ды шляхцанка з «ВАСІЛЬКОВА»

Жыхары Кобрына аднавілі бабуліну хату ў вёсцы і ствараюць аградзязібу

Сужэнцы ЖАРЫН і старшыня сельскагаспадарчай кампаніі Іван БУДЗЬЯКО (папярэдніца)

Яшчэ некалькі гадоў таму Людміла і Уладзімір Жарын былі звычайнымі жыхарамі райцэнтра, гараджанамі ў першым пакаленні. Працавалі, гадвалі дзцей — жылі як усё. У вёску выбраліся з-за на выхадня, калі трэба было нешта дапамагчы. У родных Кісялёўцах не забывалі і бабуліну хату, абшуквалі, падтрымлівалі ў парадку. І служыла яна месцам адпачынку сям'і — дачай. Да пары.

Ведаць і шанаваць
— Потым дзеці выраслі, часу стала больш, энергія і сілы яшчэ засталіся, — расказвае Людміла Васілеўна. — Захацелася паспрабаваць нешта сваё, знайсці такую справу, якая прыносіла б задавальненне і давала пэўны прыбытак. Спачатку мы сталі прыводзіць у парадок гэтую невялікую хату. Па першым часе запрашалі ў госці толькі сваіх знаёмых, сяброў. Людзі прыязджалі адначасна на прыродзе, расказвалі сваім знаёмым, тым — сваім. Так з'явіліся першыя кліенты, а з імі — кваліфікаваныя ўладкаваць нешта нахштальт аградзязібы. **СТАР. 3**

Сацыяльны вектар

«Мы імкнёмся да максімальнай адкрытасці»

У сталіцы працуе кансультацыйна-аналітычны адрдзел Фонда сацыяльнай абароны насельніцтва

Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны ў многіх асацыяцыяў выключна з выплатнай пенсій. На самай справе яго функцыі значна шырэйшыя. Як працуе фонд, як узаемадзейнічае з грамадзянамі і юрыдычнымі асобамі, расказаў першы намеснік начальніка Мінскага гарадскога ўпраўлення ФОНА Юры РЭБКАВЕЦ. **СТАР. 2**

КОРАТКА

- У Беларусі ўведзена часовае санітарная мера па забароне ўвозу і звароту асобных найменняў парфумерна-касметычнай прадукцыі гандлёвага знака Nivea.
- Новы дзіцячы садок адкрыцьцё ў шматпавярхоўцы Брэста 15 красавіка.
- Ізраіль плануе дазволіць уезд вакцынаваным турыстам з 23 мая.
- Беларускі саюз жанчын напярэдадні 80-годдзя пачатку Вялікай Айчыннай вайны аб'явіў акцыю «Я, мы памятаем!»
- Новы жылы раён пабудуюць у Мікашэвічах.
- Калія 1,5 тысячыя вакансій прапануюць у сельскай, рыбнай і лясной гаспадарцы Віцебскай вобласці.
- Дарфіцт рэспубліканскага бюджэту ў I квартале склаў каля В1,7 млрд.

Добрая навіна

ФРАНЦУЗСКІЯ ВАНТЫ ў ЛЮСТРЫ ДНЯПРА

Унікальны мост стане візітоўкай Рагачова

Незвычайны па архітэктуры пучэпавод ужо ахрысцілі самым прыгожым у Беларусі. Транспартны трафік па новым мосте, самага, адкрыццё ўжо сёлета.

ЭПІЦЭНТР МОСТАБУДОВЫ
Мост на Рагачоўшчыне злучае дзве часткі вяскага раёна (прыкладна 200 вёсак), што падзяляў Дняпро. Пучэпавод на гэтым кірунку аб'ядноўвае рэспубліканскія трасы М5 і М8, якія з'яўляюцца часткамі еўрапейскага аўтамабільнага маршруту.

Стан старога моста, пабудаванага ў 1959 годзе, выклікаў заклапочанасць спецыялістаў. Яго вонкава масіўныя бетонныя апоры разбураліся, арматура «паела» карозія, у канструкцыі

пралётаў пачаліся крытычныя прагны. Было прынята рашэнне аварыйнымі работамі, пачаць яго дэмантаж. Летась у сярэдзіне сакавіка ў Рагачове наладзілі абязбучэнне дарогі па часовай калёнай пераправе. Паралельна маставікі прыступілі да рэканструкцыі галоўных вараў горада, якія больш за паўстагоддзя звязвалі берагі Дняпра.

Адкрыццё часовай пераправы ў кароткі тэрмін забяспечылі вайсковыя 36-й дарожна-маставой брыгады. Устанавілі вялікі аўтадарожны разборны мост гузападымальнасцю 60 тон. Калі ж асноўны мост будзе пабудаваны, «дублёра» разбурыць і змогуць выкарыстоўваць на іншых падобных аб'ектах. **СТАР. 3**

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2021 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт приложения, 2020 год, 2019 год. Includes sections for Assets (Активы) and Liabilities (Обязательства).

ОТЧЕТ о приростах и убавках

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт приложения, 2020 год, 2019 год. Shows changes in assets and liabilities.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ независимой аудиторской организации

Text of the audit conclusion for the 2020 financial statements, signed by the audit firm.

ОТЧЕТ об изменении собственного капитала

Приорбанк: Открытое акционерное общество (в тысячах белорусских рублей)

Table showing changes in equity components: Reserves (Резервы), Retained Earnings (Зачетный год), and Dividends (Дивиденды).

СВЕДЕНИЯ о совокупном доходе

Приорбанк: Открытое акционерное общество (в тысячах белорусских рублей)

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт приложения, 2020 год, 2019 год. Lists income items.

ОТЧЕТ о движении денежных средств

Приорбанк: Открытое акционерное общество (в тысячах белорусских рублей)

Table showing cash flows: Operating activities (Операционная деятельность), Investing activities (Инвестиционная деятельность), Financing activities (Финансирование).

ОТЧЕТ о движении денежных средств

Приорбанк: Открытое акционерное общество (в тысячах белорусских рублей)

Table showing changes in cash and equivalents.

ОАО «Дорстройиндустрия»

извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества

Notice regarding the public auction of assets, including details on the auctioneer and terms.

ООО «СпецРеализация»

объявляет о проведении открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества

Notice regarding the public auction of assets, including details on the auctioneer and terms.

Аукцион состоится 17.05.2021 в 10.00

Auction details for the Dorsstroyindustriya auction, including location and terms.

Аукцион состоится 17.05.2021 в 10.00

Auction details for the SpecRealizatsiya auction, including location and terms.

ОАО «Дорстройиндустрия»

извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества

Notice regarding the public auction of assets, including details on the auctioneer and terms.

ООО «СпецРеализация»

объявляет о проведении открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества

Notice regarding the public auction of assets, including details on the auctioneer and terms.

Аукцион состоится 17.05.2021 в 10.00

Auction details for the Dorsstroyindustriya auction, including location and terms.

Аукцион состоится 17.05.2021 в 10.00

Auction details for the SpecRealizatsiya auction, including location and terms.

БАНК РЕШЕНИЕ

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2021 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечания	2020 г.		2019 г.	
				з	г	з	г
1	АКТИВЫ						
1	Внеоборотные средства	1101	1	8 841	1	7 748	
2	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	1	11 050	1	10 300	
3	Средства в Национальном банке	1103	1	12 807	1	14 949	
4	Средства в банках	1104	1	15 500	1	15 200	
5	Ценные бумаги	1105	2	29 708	2	21 915	
6	Кредиты клиентам	1106	3	144 765	3	127 225	
7	Процентные финансовые активы	1107	4	-	4	-	
8	Долгосрочные финансовые вложения	1108	5	460	5	460	
9	Освоенные средства в инвестиционных активах	1109	6	20 695	6	19 415	
10	Освоенные вложения в материальные активы	1110	6	435	6	435	
11	Имущество, предназначенное для продажи	1111	8	1 556	8	1 712	
12	Отложенные налоговые активы	1112	16	28 071	16	28 071	
13	Прочие активы	11	9	4 974	9	6 419	
14	ИТОГО активы			238 862		217 863	
15	ПАССИВЫ						
16	Средства Национального банка	1201	10	9 944	10	9 307	
17	Средства клиентов	1202	10	159 972	10	157 972	
18	Ценные бумаги банка	1203	11	15 661	11	10 030	
19	Ценные бумаги банка	1204	11	15 661	11	10 030	
20	Процентные финансовые обязательства	1205	4	2 561	4	-	
21	Процентные обязательства	1206	4	-	4	-	
22	Прочие обязательства	1207	12	2 385	12	2 409	
23	ВСЕГО обязательства	120		185 964		166 823	

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ СОБСТВЕННОГО КАПИТАЛА за 2020 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Уставный фонд	Эмиссионный доход	Резервы	Начисл. левая доля (убыток)	Всего по балансу	2020 г.		2019 г.	
								з	г	з	г
1	Раздел 1. За отчетный год										
1	Остаток на 1 января 2019 г.	3011	35 988	-	-	-	35 988				
2	Результат от изменения учетной политики (использование существующих методов)	3011	-	-	-	-	-				
3	Изменения в результате отнесения операций с уредитивными (участниками)	3012	0	-	198	244	(79)	363			
4	Нарисованные прибыли на пополнение фондов	3012	-	-	198	(198)	-				
5	Выплата дивидендов акционерам	30123	0	-	-	-	0				
6	Внесение в уставный фонд акционером (участником)	30121	0	-	-	-	0				
7	Выплата дивидендов акционерам	30123	-	-	-	-	-				
8	Операции с выкупленными акциями собственной эмиссии	30123	-	-	-	-	-				
9	Внесение акционером денежных средств в резервный фонд	30124	x	x	-	-	-				
10	Перераспределение между собственным капиталом	30125	-	-	79	(79)	0				
11	Остаток на 1 января 2020 г.	30126	0	-	-	-	-				
12	Остаток на 1 января 2020 г.	3013	35 988	-	-	-	35 988				
13	Раздел 2. За отчетный год										
14	Остаток на 1 января 2020 г.	406	1658	12 978	51 040						
15	Изменения статьи собственного капитала	3012	413	1607	(62)	1 858					
16	Нарисованные прибыли на пополнение фондов	30122	-	-	313	(313)	-				
17	Операции с уредитивными (участниками)	30123	-	-	-	-	-				
18	Внесение в уставный фонд акционером (участником)	30121	x	x	-	-	-				
19	Выплата дивидендов акционерам	30123	x	x	-	-	-				
20	Внесение акционером денежных средств в резервный фонд	30124	x	x	-	-	-				
21	Перераспределение между собственным капиталом	30125	-	-	62	(62)	-				
22	Прочие изменения (окупления)	30126	-	-	-	-	-				
23	Остаток на 1 января 2021 г.	3013	35 988	-	719	3275	12 916	52 986			

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2020 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечания	2020 г.		2019 г.	
				з	г	з	г
1	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ						
2	Полученные процентные доходы	7010		17 313		14 058	
3	Полученные дивиденды	7011		(8 353)		(8 353)	
4	Полученные комиссионные доходы	7012		11 519		8 347	
5	Уплаченные комиссионные расходы	7013		(4 345)		(2 848)	
6	Изменение остатков по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	7014		-		-	
7	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами	7015		(225)		30	
8	Изменение остатков по операциям с иностранной валютой	7016		1 953		1 856	
9	Изменение остатков по операциям с процентными финансовыми инструментами	7017		-		-	
10	Изменение остатков по операциям с прочими финансовыми инструментами	7018		2 134		1 130	
11	Прочие уплаченные расходы	7019		(13 341)		(12 044)	
12	Уплаченные налоги на прибыль	7020		(201)		(420)	
13	Изменение обязательств (убыток) от изменения в операционных обязательствах – итого	7021		6 990		6 990	
14	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в Национальном банке	7022		(24)		(26)	
15	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в банках	7023		(2 328)		(1 322)	
16	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в кредитных организациях	7024		(3 098)		(2 156)	
17	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в форме кредитов	7025		(5 818)		(20 054)	
18	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах	7026		3 019		(2 786)	
19	Полученные дивиденды (используемые)	702		(8 259)		(8 353)	
20	Полученные дивиденды (используемые)	703		(4 850)		35 095	
21	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах – итого	7027		6 659		8 266	
22	Полученные дивиденды (используемые)	7031		(1 032)		(8 353)	
23	Полученные дивиденды (используемые)	7032		(6 373)		24 876	
24	Полученные дивиденды (используемые)	7033		(1 351)		321	
25	Полученные дивиденды (используемые)	7034		-		-	
26	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах	7035		(774)		834	
27	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных обязательствах – итого	7036		(4 850)		35 095	
28	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных обязательствах	70		(6 659)		8 266	
29	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ						
30	Полученные дивиденды (используемые)	7100		(1 582)		(1 285)	
31	Полученные дивиденды (используемые)	7101		-		881	
32	Полученные дивиденды (используемые)	7102		-		-	
33	Полученные дивиденды (используемые)	7103		-		-	
34	Полученные дивиденды (используемые)	7104		-		(157 680)	
35	Полученные дивиденды (используемые)	7105		-		(157 680)	
36	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах	71		(1 582)		(40 804)	
37	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ						
38	Полученные дивиденды (используемые)	7210		-		-	
39	Выкуп акций собственной эмиссии	7211		-		-	
40	Полученные дивиденды (используемые)	7212		-		-	
41	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах	7213		-		-	
42	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах	7214		-		-	
43	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах	73		2 680		3 379	
44	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах	74		(5 611)		(7 637)	
45	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах	75		34 014		34 014	
46	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах	76		-		-	
47	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах	77		28 523		34 014	

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 2020 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечания	2020 г.		2019 г.	
				з	г	з	г
1	Процентные доходы	2011	1	17 657	1	14 421	
2	Процентные расходы	2012	1	(8 508)	1	(6 475)	
3	Чистая процентная разница	201	1	9 149	1	7 946	
4	Комиссионные доходы	2021	1	11 545	1	8 345	
5	Комиссионные расходы	2022	1	(4 375)	1	(3 145)	
6	Чистые комиссионные доходы	202	1	7 170	1	5 200	
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	17	-	17	-	
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	17	(226)	17	30	
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	17	2 246	17	1 829	
10	Чистый доход по операциям с процентными финансовыми инструментами	206	17	-	17	-	
11	Чистая прибыль (убыток) в резервах	207	17	3 713	17	1 915	
12	Прочие доходы	208	17	208	17	402	
13	Операционные расходы	209	17	(12 560)	14 816	-	
14	Прочие расходы	210	17	294	563	-	
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	18	2 947	1 402	-	
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	18	(597)	(711)	-	
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	2	1 858	363	-	
18	Изменение остатков по операциям с ценными бумагами в прочих операционных активах	19	19	28 071	28 071	-	
19	Валовая прибыль на простую акцию	22	19	126 733	24 728	-	
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23	19	-	-	-	

ОТЧЕТ О СОВКУПНОМ ДОХОДЕ за 2020 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечания	2020 г.		2019 г.	
				з	г	з	г
1	Прибыль (убыток)	30121	1	1 858	1	363	
2	Прочие компоненты совокупного дохода	30122	1	-	1	-	
3	Итого	3012	1	1 858	1	363	

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности за 2020 год

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность аудитуемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок (и/или) недобросовестных действий, и в составлении аудиторского заключения, являющегося основой в установленной форме аудиторского мнения. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантийной, поскольку она не гарантирует достоверности информации, содержащейся в отчетности, и не позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Исключение могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий. В рамках аудита в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности мы используем профессиональные суждения и применяем профессиональный скептицизм на всех этапах планирования и проведения аудита. Мы также:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности;
- разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками, включая оценку влияния рисков, влияющих на достоверность информации, содержащейся в отчетности, и принимаем меры по снижению рисков;
- получаем аудиторские доказательства, достаточные и надлежащие, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.Risk-необязательно существенных искажений годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, как правило, обнаруживаются на ранних этапах аудиторского процесса;
- таких как обзор, подбор или проверка документов, уменьшенные процедуры, представление недостоверных сведений или нарушение системы внутреннего контроля;
- используем понимание системы внутреннего контроля аудитуемого лица, являющейся основой в аудите годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения аудиторского мнения относительно достоверности финансовой отчетности;
- используем профессиональный скептицизм при применении аудиторской политики, а также обоснованно учитываем оценки и соответствующее раскрытие информации в годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности;
- оцениваем качество применения руководящих принципов аудита, включая достоверность информации, содержащейся в отчетности, и принимаем меры по снижению рисков;
- получаем аудиторские доказательства, достаточные и надлежащие, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Risk-необязательно существенных искажений годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, как правило, обнаруживаются на ранних этапах аудиторского процесса;
- таких как обзор, подбор или проверка документов, уменьшенные процедуры, представление недостоверных сведений или нарушение системы внутреннего контроля;
- используем понимание системы внутреннего контроля аудитуемого лица, являющейся основой в аудите годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения аудиторского мнения относительно достоверности финансовой отчетности;
- используем профессиональный скептицизм при применении аудиторской политики, а также обоснованно учитываем оценки и соответствующее раскрытие информации в годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности;
- оцениваем качество применения руководящих принципов аудита, включая достоверность информации, содержащейся в отчетности, и принимаем меры по снижению рисков;
- получаем аудиторские доказательства, достаточные и надлежащие, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Risk-необязательно существенных искажений годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности в результате ошибок и (или) недобросовестных действий, как правило, обнаруживаются на ранних этапах аудиторского процесса;
- таких как обзор, подбор или проверка документов, уменьшенные процедуры, представление недостоверных сведений или нарушение системы внутреннего контроля;
- используем понимание системы внутреннего контроля аудитуемого лица, являющейся основой в аудите годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения аудиторского мнения относительно достоверности финансовой отчетности;
- используем профессиональный скептицизм при применении аудиторской политики, а также обоснованно учитываем оценки и соответствующее раскрытие информации в годовой индивидуальной бухгалтерской (финансовой) отчетности;
- оцениваем качество применения руководящих принципов аудита, включая достоверность информации, содержащейся в отчетности, и принимаем меры по снижению рисков;

ЧВЭРЫ СТАГОДДЗЯ — ТОЛЬК ПАЧАТАК!

У красавіку — 25 гадоў дзейнасці Віцебскага філіяла РУП «Белпошта»

ЭТА стала нагодай для размовы з дырэктарам філіяла Сяргеем МАКСАКОМ. Ён пачынаў тут працоўную дзейнасць супрацоўнікам вытворча-тэхнічнай лабараторыі кіравання сувязі, прайшоў шлях ад радавога інжынера да галоўнага. У 2008 годзе ўзначаліў калектыв. Сяргей МАКСАК — дпутат гарадскога Савета дпутатаў, член Пастаяннай камісіі па пытаннях гарадскога гаспадаркі, кіравання камунальнай уласнасцю, транспарту і сувязі.

Для чалавека 25 гадоў — зорст малодзіць, кіпучая энергія, час, калі ўжо магчыма рэалізаваць мары. А для філіяла, які вы лічыце, гэта...

— 25 гадоў — гэта толькі пачатак! Умоўны пункт адліку для далейшай нашай дзейнасці, накіраванай на перспектыву і дасягненне пастаянных мэт і задач, захаванне і прынамжэнне назапазнаванне вопыту і традыцый. Уся шматлікая каманда нашых супрацоўнікаў нацэлена толькі на поспех, разам працаваць над дабрабытам нашага прадпрыемства, над тым, каб паслугі былі якаснымі, канкурэнтаздольнымі, сучаснымі і запатрабаванымі.

За чвэрць стагоддзя філіял прайшоў сур'ёзны шлях развіцця і сёння па праву займае лідуруючы пазіцыі ў сферы паштовых паслуг. Мы ўвесь час у руху, не стаім на месцы, шукаем новыя падыходы ў вырашэнні пытанняў, не баімся выкарыстоўваць новыя рэсурсы, аналізуем рынак дабрабыта.

У склад філіяла ўваходзяць чатыры рэгіянальныя вузлы паштовай сувязі: Глыбокі, Аршанскі, Полацкі, Пастухавічы, а таксама Докшыцкі раёны вузла паштовай сувязі і галоўнае падраздзяленне.

Працуюць 443 асобы паштовай сувязі, на асобную частку якіх знаходзіцца 5765 населеных пунктаў (па гэтым паказчы-

най культуры з'яўляецца інфармаванасць.

Разам з тым, выбудоўваецца і зваротная сувязь, дзякуючы якой супрацоўнікі рэальна могуць уплываць на сітуацыю, заўважыў аб'ектныя праблемы, прапаноўваць шляхі іх вырашэння. І ў выніку — спраўляюцца ўздзейнічаць на прыняцце таго ці іншага рашэння. Аб'ектыўна ацанка работы персаналу і прызнанне заслуг кожнага, лічу, — залог здаровага працоўнага калектыву. Надаўна, што сёння ў нас больш за сямдзсят працоўных дынамія!

«На «перадавой», як сказалі ў арміі, пашталёвы, Каго з іх хацелі б адзначыць?»

— Сапраўды. Яны ўносяць важку ўклад у развіццё філіяла. Іх работа шмат раз відавочна часам у нашым асяродку на самых розных узроўнях: ад грамад і падзякі кіраўніцтва філіяла, гарадскога і раённых выканкамаў да РУП «Белпошта» і Міністэрства сувязі і інфарматызацыі.

У прыватнасці ў 2020 годзе званні «Ганаровы работнік сувязі» ўдастэны пашталёвым шостага разраду Тацяна Пянькова і пашталёвым чвэрцістага разраду Аляксандра Драгун. Начальнік участка па апрацоўцы, сарціроўцы і дастаўцы паштовых адрэўлянняў Аршанскага РУПС Галіна Шудыла ў 2012-м узнагароджана медалём «За працоўныя заслугі», а ў 2019 годзе гэтай жа ўзнагароды — начальнік Полацкага рэгіянальнага вузла паштовай сувязі Алена Клімава. У мінусі годзе на Дашу Гонару Кастрычніцкага раёна Віцебска занесена на пашталёвы шостага разраду Вольга Хахлова.

«Якім чынам былі стымулы для добрай работы?»

— Штогод да прафесійнага свята Дня друку структурны падраздзяленні ўзнагароджваюцца за значны ўклад у забеспячэнне эфектыўнага развіцця сеткі паштовай сувязі вобласці і раёнаў, Ганаровай граматай Віцебскага абласнога выканкама камітэта. Работнікам, якія маюць бесперапынны стаж работы ў галіне дзесяці гадоў і больш, да прафесійнага свята Суверэнага дня пошты прысвоіваецца званне «Ветэран працы».

«Напэўна, і прафам старацца, каб члены калектыву правялі сабе па-за работай?»

— Разам з прафсаюзным камітэтам арганізоўваем розныя фізкультурна-аздаравельныя і спартыўныя мерапрыемствы. Працуюць секцыі па відзе спорту. У нас вельмі папулярная вытворчая гімнастыка. Мы пастаянна ўздзейнічаем абласных і рэспубліканскіх спартакіадаў, спартыўнага, прымеркаванага да Міжнароднага жаночага дня. Дня абаронцаў Айчыны, першынства па лолі рыбы, па гульніх відзе спорту. Найбольш шэрагавыя ўдзельнікі склад зборнай каманды РУП

Дырэктар Віцебскага філіяла РУП «Белпошта» Сяргей МАКСАК з пераможцамі абласнога этапу конкурсу прафесійнага майстэрства.

Сярод узнагароджаных таксама ямаля спецыялістаў і кіраўнікоў структурных падраздзяленняў. Гэта Дзмітрый Зеленька, Аляксей Бяроза, Ірына Петрачэнка, Галіна Рынькіна, Раман Каралева, Галіна Балашова, Тацяна Шыньшэўская.

«Якім чынам былі стымулы для добрай работы?»

— Штогод да прафесійнага свята Дня друку структурны падраздзяленні ўзнагароджваюцца за значны ўклад у забеспячэнне эфектыўнага развіцця сеткі паштовай сувязі вобласці і раёнаў, Ганаровай граматай Віцебскага абласнога выканкама камітэта. Работнікам, якія маюць бесперапынны стаж работы ў галіне дзесяці гадоў і больш, да прафесійнага свята Суверэнага дня пошты прысвоіваецца званне «Ветэран працы».

«Напэўна, і прафам старацца, каб члены калектыву правялі сабе па-за работай?»

— Разам з прафсаюзным камітэтам арганізоўваем розныя фізкультурна-аздаравельныя і спартыўныя мерапрыемствы. Працуюць секцыі па відзе спорту. У нас вельмі папулярная вытворчая гімнастыка. Мы пастаянна ўздзейнічаем абласных і рэспубліканскіх спартакіадаў, спартыўнага, прымеркаванага да Міжнароднага жаночага дня. Дня абаронцаў Айчыны, першынства па лолі рыбы, па гульніх відзе спорту. Найбольш шэрагавыя ўдзельнікі склад зборнай каманды РУП

«Белпошта». Мы ганарымся нашай моладдзю: камандай філіяла «Дзеці Шагала», якая заняла першае месца ў чэмпіянаце Віцебскай вобласці па інтэлектуальных гульніх сезона 2019/2020.

«У час вайны тэхналогія паштатвай, як той казаў, ідуць у нагу з часам?»

— Імклівае развіццё IT-тэхналогій увайшло ў нашу штодзённую практыку. Прыкладам максімум намагаюцца, каб забяспечыць нашых кліентаў якаснымі, сучаснымі і даступнымі паслугамі. У май мінуса года РУП «Белпошта» быў уведзены ў практычную эксплуатацыю аб'ёмны інтэрнэт-партал belpost.by. Тым, хто там зарэгістраваўся, могуць з мінімальным выдаткам часу аформіць падліску, выклікаць кур'ера, адсочыць шлях праходжання сваіх паштовых адрэўлянняў і імяго іншае.

У Агстадзе пазаміну года ў Аршанскім раёне паспяхова ўкаранены і рэалізаваны пилотны праект «Мабільны пашталёвы» РУП «Белпошта». Зараз кожны мабільны прылад ва ўласці вобласці перавышае 240. А ў пачатку гэтага года РУП «Белпошта» ўкараніла Нацыянальную паштовую электронную сістэму ў мэтах забеспячэння абмену электроннымі паштовымі адрэўляннямі на сучасным узроўні з выкарыстаннем любівага тэхналогіяў. Яна дае кліентам магчымасць ачысціць ачысціць прыём, апрацоўку захоўванне, дастаўку (уручонне)

паштовых адрэўлянняў у электроннай форме, а таксама перадаць гібрідны адрэўляння (з электроннай формы ў папярочку).

«Цікава асабіста мне падарваць магчымасць атрымаць паштовы адрэўляння пасылку, нават без прадаўлення дакумента...»

— Цілер можна атрымаць паштовы адрэўляння з дапамогай SMS-кода без прадаўлення пашпарту і запавянення павадаванням. Дзесяць гэтага неабходна толькі зарэгістравацца ў асабістым кабінэце і звярнуцца ў любое аддзяленне паштовай сувязі для ідэнтыфікацыі асобы. Дзякуючы гэтай сэрвісу ва больш не прыдзецца запавяняць папярочку павадаванням і паказваць пашпарт. У момант атрымання паштовага адрэўляння кліент дастаткова назваць сваё прозвішча, адрас або нумар адрэўляння, а таксама нумар тэлефона, пазначаны пры рэгістрацыі.

Шчыра адным кірункам, што дазваляе стаць бліжэй да кліента, з'яўляецца ўстанова ў гарадах вобласці паштаматаў для атрымання міжнародных паштовых адрэўлянняў, якія рэгіструюцца. Яны функцыянуюць па прыпынку 24/7. На сённяшні момант скарыстацца дадзенай паслужай могуць жыхары Віцебска і Оршы, і да канца гэтага года сетка паштаматаў будзе расці.

чыць у любым аб'екце паштовай сувязі краіны.

«Дарчы, у Віцебскае аддзяленне сувязі № 26 на вуліцы Савіцкай, ведаю, цілер некаторыя экскурсаводы вядуць турыстаў. Будынак быў першы, дзе працавалі пашталёвыя? Там цікавы історыі і вядомыя асобы?»

— Мінусай вясенню пасля правядзення рамонтных работ адбылося ўрачыстае адкрыццё аддзялення паштовай сувязі «Віцебск-26». Аб'ёмоўнае аддзяленне стала даўгачасным падааркам для жыхароў горада. Размешчанае ў гістарычнай частцы Віцебска, яго гарманічна ўпрыгожваюць «стары горад» інтэр'еры з абудаванымі ў рэтра-стылі.

На асобную частку — больш за 11 тысяч жыхароў, а таксама больш за трыста прадпрыемстваў і арганізацый. Для зручнасці кліентаў там устаноўлена электронная чарга, арганізавана работа чатырох аператывных вокнаў. У кліентскай частцы з'яўляюцца ўстаноўлены аплата-даведаныя тэрмінал, а таксама інтэрактыўны панэль Smart, пры дапамозе якой кліенты могуць «ажывіць» мабільны марк з тэхналогіяй дапоўненай рэальнасці.

У аддзяленні працуюць гандлёва-выставачны аб'ект «Паштовае крама», у якім прадстаўлены шырокі асартымент паштовак, карткаў для пастройкі, марак, канвертаў, сувеніраў.

Увогуле, за апошні дзесяцігоддзе філіялам праведзена мадэрнізацыя звыш дзесяці буйных аб'ектаў паштовай сувязі. Найбольш значны з іх: Глыбокі вузел паштовай сувязі, Браслаўскі, Верхнядзвінскі, Гарадочкі, Дубровенскі, Сенненскі, Талачынскі, Шумлінскі ўчасткі паштовай сувязі, аддзяленне паштовай сувязі ў Барані Аршанскага раёна.

Адначова з пашырэннем мікрарэнаў гарадоў адкрываюцца новыя паштовыя аддзяленні. Напрыклад, у Віцебску — у Убале, на Медыцын, у Увалоплашчу — у мікрарэне Васілеўчына, у Полацку — у мікрарэне Аэрадром.

Штогод бягучыя рамонтныя мы праводзім у 40-50 аб'ектах паштовай сувязі вобласці. Пры гэтым імкліва выкарыстаць новыя рашэнні ў інтэр'еры, прымяненне перадавых тэхналогій распрацоўкі і дадатковыя сэрвісы.

Пры ажыццяўленні рамонтных работ асабліва ўвагу мы ўдзяляем эрганоміі прасторы, каб зрабіць памішнікаў камфортнымі для наведвальнікаў і супрацоўнікаў.

«Якія планы на перспектыву?»

— Галоўнай мэтай на найбліжэйшы час — павышэнне якасці і канкурэнтаздольнасці паслуг, забеспячэнне ўстойлівага эканамічнага развіцця, рост заплаты работнікаў. Наша далейшае развіццё бачна ў шматвектарна-ці. Улічваючы, што кожны год падтрыманне рынка электроннай падааркам, продзкі спадчытоў з сегменту інтэрнэт-гандлю, гэтым кірунку і надалей плануюць аддаваць павышаную ўвагу. З такой мэтай трэба ўдасканаліць і развіццё транспартна-лагістычнай паслужы, функцыянальнасці для нашых інтэрнэт-кліентаў, пашырэнне сеткі і функцыянальнасці паштаматаў і многае іншае.

Не застаюцца без увагі і сельскія жыхары, прыкладам максімум наамагану для павышэння якасці аказання паслужы на вёсцы. У планах — паўнодае ўкараненне праекта «Мабільны пашталёвы». Високай змогуць атрымаць шырокі спектр паслужы ў рэжыме афлайн. Прадпрыемства арганізацыя павадавання запісу ў аддзяленні паштовай сувязі, устаноўка «электронных чаргаў».

Рэсурсы для выканання паштовых задач у нас ёсць. І дастаткова высокакваліфікаваны кадр, неабходны праграмны прадукт і тэхнічнае абсталяванне для забеспячэння бесперабойнай работы структурных падраздзяленняў.

«Сяргей Забурэдавіч, што бы хацелі ім пажадаць у сувязі з юбілеем?»

— Ад ім кіраўніцтва Віцебскага філіяла РУП «Белпошта» віншуюць усіх работнікаў паштовай сувязі з нашым агульным святам. Дзякуючы за штодзённую напружаную работу, якасць злучэння ад усіх — пашталёвай, аператыва, сарвавальнікаў, кіроўцаў, тэхнікі, спецыялістаў.

Асабліва ўдзячнасць — ветэранам сувязі і ісім тым, для каго пошта стала частка жыцця. Моцна вам здаровай, бадаўскай і аптымізму, шчасця і сямейнага дабрабыту, дашчэі калегі!

Падтрымаў Аляксандр КУШАНСКОЎ.
Фота дадзена Віцебскім філіялам РУП «Белпошта».

Узровень

ХУТКА, НАДЗЕЙНА, ЭФЕКТЫЎНА

Як Мінскі філіял РУП «Белмошэрсвіс» пашырае межы магчымага

Сёння лагістычным апэратарам называецца кампанія, якая аказвае лагістычныя паслужы не нійж за ўзровень ЗРЛ, накіх кажуць, аказвае ўсе неабходныя лагістычныя паслужы ў Беларусі найбуйнейшы ЗРЛ апэратар — раслібніцтвае ўнітарнае прадпрыемства «Белмошэрсвіс». Філіялы ў кожным рэгіёне краіны, 8 транспартна-лагістычных цэнтраў, 14 складоў часовага захоўвання, 11 мытных складоў, 10 складоў агульнага карыстання, свае аўтамабільны і чыгуначныя паркі, прафесіяналы сваёй справы ўжо 20 гадоў працуюць дзеля эфектыўнага развіцця міжнароднага гандлю ў узасадзяленні. Для «Белмошэрсвіс» сапраўды, няма межаў ні на географічных картах, ні ў самаудасканаленні.

Згодна са справздачцай Міністэрства транспарту і камунікацый Рэспублікі Беларусь, у рэйтынгу арганізацый функцыянальных лагістычных цэнтраў за 2020 год з 58 арганізацый першае месца заняў транспартна-лагістычны цэнтр «Мінск-Белмошэрсвіс-2», на другім месцы — транспартна-лагістычны цэнтр «Мінск-Белмошэрсвіс». Та кі поспех заўважана падставы, каб дэдавацца, як працуе мінскі філіял найбуйнейшага лагістычнага апэратара Беларусі. Пра гэта раскажыце яго дырэктар Аляксандр СКАЧКОУСКІ.

«Аляксандр Аляксандравіч, патлумачце, якім ласка, для шырокага кола чытачоў, чым займаецца Мінскі філіял РУП «Белмошэрсвіс»?»

— Мінскі філіял — цэнтральная частка ўсяго прадпрыемства «Белмошэрсвіс». Наша прадпрыемства правадзіць транспартна-лагістычнае абслугоўванне, аказвае мытныя і складскія паслужы. Мы займаемс ўсім, што звязана з перавозкай грузаў. Для гэтага створаны ўсе ўмовы. Мы маем два транспартна-лагістычныя цэнтры, намы спецыялісты працуюць на ўсіх пунктах мытнага афармлення ў рэгіёне. На тэрміналах «Мінск-Белмошэрсвіс» і «Мінск-Белмошэрсвіс-2» мы прапановуем кліентам сучасныя склады агульнай плошчай 28 000 метраў квадратных. Дзякуючы наўнасці шматразовага складова, халадзільных камер на гэтых складах могуць захоўвацца самыя розныя тавары. На тэрміналах створана ўся інфраструктура: прасторныя адкрытыя пляцоўкі для аўтамабільу, уласны чыгуначны пад'езд, пляцоўка для зааўтоўнак катанейнаў і выканання пагру-

рузаў — гэта 32,5 тысячы тон кожны дзень. Штомесяц рознымі відамі транспарту перавозіцца 35 тысяч тон грузаў — гэта па 1,15 тысячы тон на дзень. Мы пастаянна развіваемся і за 20 гадоў пашырылі сці паслужы, сфарміравалі шырокую кліентскую і партнёрскае базы, пракаралі сотні новых лагістычных маршрутаў, у дзёнь раз у раз павялічылі колькасць рабочых месцаў.

«Якім для Мінскага філіяла выдасца 2020 год, улічваючы ўсе складанасці, звязаныя з пандэміяй каранавірусу?»

— Сапраўды, мінусай годны вопыт быў нечаканы для многіх. Пандэмія зрабіла свой «унёсак» у развіццё партнёрскае адносін, паўплывала на грузапакет, змяніла спажывецкі попыт. У пачатку пандэміі мы хваліваліся, што рынак перавозак можа падціраць ад энэвічна эканамічнай актывнасці суб'ектаў гаспадарання, а пазней стала зразумела, што хваліваліся мы дарма. Негледзячы на ўсе жыццё ў 2020 годзе Мінскі філіял РУП «Белмошэрсвіс» забяспечыў стабільнае дынаміку да ўзроўню 2019 года. Лічу, што гэта поспех, але няма мілья дасканаласці.

Мы цесна супрацоўнічалі з дзяржаўнымі арганіма і ўстановамі, якія аказвалі дапамогу іншым краінам. Актывна працавалі над сертыфікацыяй тавараў. У мінусай годзе кампанія пашырыла сці маркіраваных тавараў, для якіх неабходна наўнасць абавязковага кода маркіроўкі па тэхналогіі «DataMatrix». Для гэтага нашы транспартна-лагістычныя цэнтры і склады былі абсталяваны апаведанымі праграма-апаратымі комплексамі. У 2020 годзе мы атрымалі апрактычна біржавага брокера на Беларускай універсальнай таварнай біржы. Гэта дазваляе нам выступаць злучальным звяном паміж замежнымі пакупніцкамі і беларускімі вытворцамі для аказання поўнага

комплексу паслужы пры экспарце тавараў з Беларусі. З верасня 2020 года на нашых транспартна-лагістычных цэнтрах влічлівы партыямі адружжэцца алкагольнай прадукцыя, якая зааўплывае ў замежных вытворцаў і дастаўляецца ўласнымі транспартарам. Мы ж праводзім мытнае афармленне і акліяванне акцызнымі маркам, што дазваляе фарміраваць выгадную цэнавую прапанову. У кастрычніку 2020 года Мінскі філіял РУП «Белмошэрсвіс» стаў дзяржаўным агентам авіякампаніі «Белавія».

«Аляксандр Аляксандравіч, якіх сусветных тэндэнцый у сферы перавозкі грузаў вы прытрымліваеце?»

— Асабліва ўвагу мы звяртаем на кантэйнерныя перавозкі, якія з кожным годам набываюць папулярнасць. Мы набывлі кантэйнерны, кантэйнеравозы, чыгуначныя платформы для перавозкі кантэйнераў. І я магу ўпэўніва скажаць, што ўсё гэта эфектыўна працуе і прыносіць даход. Гэта вельмі зручны спосаб перавозкі грузаў. Напрыклад, у Кітай там можна дастаць тавары за 14-16 дзён. З Беларусі тавар едзе ў Кітай, там ён выгружаецца, кантэйнер загружаецца кітайскай прадукцыяй, якая едзе далей па Кітай ці ў Еўропу. Наша краіна вельмі зручна размешчана ў калідоры «Кітай — Еўропа», і гэта трэба эфектыўна выкарыстоўваць.

«Які від транспарту для перавозкі тавараў самы папулярны сярод вашых кліентаў?»

— Для нас галоўнае — выкананне паслужы. Ёсць заказчыкі, якія вядуць, як лепш перавозіць іх тавар. Ёсць тыя, каму трэба падараваць а-

тымальны спосаб. Гэта ўсё індывідуальна, а мы прапановуем розныя спосабы. Самы стабільны транспарт, вядома, чыгуначны: з ім практычна не здараецца форс-мажор. У 2020 годзе мы атрымалі сертыфікат агенства па забеспячэнні паветраных перавозак, выданыя Дзярпартаментам па авіяцыі Міністэрства транспарту і камунікацый. Цілер «Белмошэрсвіс» аднаўдае ўсім патрабаванням і можа аказваць паслужы на авіяперавозках. Мы ўжо з'яўляемся афіцыйным агентам авіякампаніі «Белавія», супрацоўнічаем з авіякампаніямі Lufthansa, Turkish airlines, што дазваляе дастаўляць тавары ў любыя краіны.

«Якія новаўвядзенні з'явіліся ў рабоце Мінскага філіяла РУП «Белмошэрсвіс» з улікам прынцыпаў дзяржаўнай праграмы «Транспартны комплекс» на 2021—2025 гады?»

— У межах Дзяржаўнай праграмы «Транспартны комплекс» плануецца ўдасканаленне чыгуначных грузавак перавозак па напрамку Кітай — Заходняя Еўропа — Кітай. Гэта адзін з самых эканамічных, надзейных і дакладных спосабаў дастаўкі вялікага аб'ёму тавараў на значна адлегласці. Дзяржаўная праграма ўключае мноства тэзісаў, сярод іх — развіццё вода-марскага транспарту. Мы развіваемся ў гэтым кірунку дзякуючы супрацоўніцтву з нашымі суседзямі — Расіяй, Украінай, Польшчай. Беларусь не мае свайго мора, але не так далёка ад яго знаходзіцца, таму мы можам перавозіць тавары і такім спосабам.

«Супрацоўніцтва з Кітаем будзе працягвацца? Як на яго паўплывала падпісанне пагаднення па далейшым развіццё лагістычнай сеткі паміж Беларуссю і Кітаем?»

— Безумоўна, гэты напрамак будзе развівацца. РУП «Белмошэрсвіс» з 2016 года ўвядулі рэалізацыю праекта ў межах ініцыятывы «Адзін пояс — адзін шлях» па перавозцы

грузаў чыгуначным транспартам у складзе арганізаваных кантэйнерных паштовак, з'яўляюцца адначова грузавымі аўтамабілямі, грузаапрацоўшчыкам, супаэратарам і экспедытарам. Сёння буйна беларуска арганізацыя-экспарцір можа звярнуцца ў Мінскі філіял РУП «Белмошэрсвіс» для арганізацыі апрацоўкі грузаў ў Кітай. Прадпрыемства аказвае поўны комплекс паслужы: пачынаючы ад заключэння і дэдавацца куплі-продажу, фарміравання партыі тавараў, атрымання неабходных дакументаў, узасадзяленні з дзяржаўнымі арганіма, заканчваючы наперасадку дастаўкай тавараў да месца рэалізацыі.

«Які арганізацыя перавозка спецыяльных тавараў, напрыклад, вельмі влічлівы ці тыя, якіх хутка поспеюць?»

— Нашы спецыялісты дэдавацца вывучаюць спецыфіку кожнага тавара, неабходны для яго афармлення дакументаў. Калі патрэбна перавозіць тавар, які хутка поспеюць, і кожная гадзіна мае значэнне, мы загадзя рыхтуем усе дакументы, прымаем неабходныя меры. І калі на транспартна-лагістычны цэнтр паступае тавар, ужо ў гэты момант ён адрэўляецца ў паштовыя аддзяленні ў падпарадка. Былі незвычайны вывадак, калі ў Беларусі былі надаржаны пастаўкі абсталявання да ветраных электрастанцый. Яны аказваліся вільняне — калі 50 метраў у даўжыню. І патрабавалася зааўваць у зону мытнага кантролю і нічога не паходзіць. Кіроўцы і працэдурны ТПЦ тады правялі цудоўны манеўраў.

Мы зааўплываюць у дзельным супрацоўніцтве з любымі арганізацыямі, які ачынілі, так і замежнымі. Мінскі філіял РУП «Белмошэрсвіс» рады быць надзейным памочнікам у дасягненні максімальнай прыбытку пры мінімальным затратах. Мы шчыра дэдавацца інфармацыяй аб сваёй дзейнасці на афіцыйным сайце і ў сацыяльных сетках. Мы гатовы рэалізаваць нават самыя складаныя праекты ў межах знешнеэканамічнай дзейнасці.

Валянцьеў СІЦЦАКО.

ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)
Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Московская, 14
Тел.: (+375 17) 309 15 15, (+375 29) 15 15, (+375 33) 309 15 15
Годовая индивидуальная бухгалтерская (финансовая) отчетность банка в соответствии с ИСФО на 1 января 2021 г. в полном объеме размещена на сайте банка по адресу: www.vtb-bank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2021 г.

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт прироста, 2020 год, 2019 год. Includes sections for АКТИВЫ, ПАССИВЫ, ОБЯЗАТЕЛЬСТВА.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИХ И УБЫТКАХ за 2020 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт прироста, 2020 год, 2019 год. Lists various income and expense items.

Аудиторское заключение независимой аудиторской организации ООО «Эриэт энд Янг» по годовому индивидуальному бухгалтерскому (финансовому) отчету ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) за период с 1 января 2020 года по 31 декабря 2020 года.

Аудиторское мнение: Мы провели аудит представленного годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «годовой финансовый отчет») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) (далее - «Банк»), составленного в соответствии с требованиями ИСФО на 1 января 2021 года (Форма 1), отчет о прибылях и убытках (Форма 2), отчет о движении денежных средств за 2020 год (Форма 4), а также годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «заключение») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) за период с 1 января 2020 года по 31 декабря 2020 года.

Ключевые вопросы аудита: Мы провели аудит представленного годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «годовой финансовый отчет») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) (далее - «Банк»), составленного в соответствии с требованиями ИСФО на 1 января 2021 года (Форма 1), отчет о прибылях и убытках (Форма 2), отчет о движении денежных средств за 2020 год (Форма 4), а также годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «заключение») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) за период с 1 января 2020 года по 31 декабря 2020 года.

Ключевые вопросы аудита: Мы провели аудит представленного годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «годовой финансовый отчет») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) (далее - «Банк»), составленного в соответствии с требованиями ИСФО на 1 января 2021 года (Форма 1), отчет о прибылях и убытках (Форма 2), отчет о движении денежных средств за 2020 год (Форма 4), а также годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «заключение») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) за период с 1 января 2020 года по 31 декабря 2020 года.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПРЯМОЙ РОДАЖИ И ПУСТОЮЩИХ ДОМОВ

Table with columns: № п/п, Адрес пустующего дома, Инвентарный номер пустующего дома, Площадь земельного участка, га, Целевое назначение земельного участка, Характеристика пустующего дома, Жилый дом, Именные коммуникации, Расходы по подготовке документов, Рыночная стоимость, руб.

Индивидуальным предпринимателем - копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя или уполномоченным должным лицом юридического лица Республики Беларусь - доверенность, выданная юридическим лицом, без нотариального заверения, документ с указанием банковских реквизитов представителя или уполномоченным должным лицом иностранного юридического лица - копия уредительных документов и выписки из торгового реестра представителя (иностранного юридического лица) либо копия выписки из Единого государственного реестра юридических лиц иностранного юридического лица или эквивалентное доказательство юридического лица, в соответствии с требованиями законодательства.

Отчет об изменении собственного капитала за 2020 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт прироста, 2020 год, 2019 год. Shows changes in equity components.

Отчет о движении денежных средств за 2020 год

в тысячах белорусских рублей

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт прироста, 2020 год, 2019 год. Details cash flow from operations, financing, and investing.

Сведения о совокупном доходе за 2020 год

Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт прироста, 2020 год, 2019 год. Lists various income items.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности: Мы провели аудит представленного годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «годовой финансовый отчет») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) (далее - «Банк»), составленного в соответствии с требованиями ИСФО на 1 января 2021 года (Форма 1), отчет о прибылях и убытках (Форма 2), отчет о движении денежных средств за 2020 год (Форма 4), а также годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «заключение») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) за период с 1 января 2020 года по 31 декабря 2020 года.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности: Мы провели аудит представленного годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «годовой финансовый отчет») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) (далее - «Банк»), составленного в соответствии с требованиями ИСФО на 1 января 2021 года (Форма 1), отчет о прибылях и убытках (Форма 2), отчет о движении денежных средств за 2020 год (Форма 4), а также годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «заключение») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) за период с 1 января 2020 года по 31 декабря 2020 года.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности: Мы провели аудит представленного годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «годовой финансовый отчет») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) (далее - «Банк»), составленного в соответствии с требованиями ИСФО на 1 января 2021 года (Форма 1), отчет о прибылях и убытках (Форма 2), отчет о движении денежных средств за 2020 год (Форма 4), а также годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «заключение») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) за период с 1 января 2020 года по 31 декабря 2020 года.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности: Мы провели аудит представленного годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «годовой финансовый отчет») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) (далее - «Банк»), составленного в соответствии с требованиями ИСФО на 1 января 2021 года (Форма 1), отчет о прибылях и убытках (Форма 2), отчет о движении денежных средств за 2020 год (Форма 4), а также годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «заключение») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) за период с 1 января 2020 года по 31 декабря 2020 года.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности: Мы провели аудит представленного годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «годовой финансовый отчет») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) (далее - «Банк»), составленного в соответствии с требованиями ИСФО на 1 января 2021 года (Форма 1), отчет о прибылях и убытках (Форма 2), отчет о движении денежных средств за 2020 год (Форма 4), а также годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «заключение») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) за период с 1 января 2020 года по 31 декабря 2020 года.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита годовой финансовой отчетности: Мы провели аудит представленного годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «годовой финансовый отчет») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) (далее - «Банк»), составленного в соответствии с требованиями ИСФО на 1 января 2021 года (Форма 1), отчет о прибылях и убытках (Форма 2), отчет о движении денежных средств за 2020 год (Форма 4), а также годового индивидуального бухгалтерского (финансового) отчета (далее - «заключение») ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) за период с 1 января 2020 года по 31 декабря 2020 года.

ИНФОРМАЦИЯ

Общество с ограниченной ответственностью «Датч Стар»
Учетный номер платящего: 191061436
Вид экономического деятельности: 68320
Организационно-правовая форма: хозяйственное общество
Экран управления: общее собрание участников
Единица измерения: тыс. руб.
Адрес: 220099, г. Минск, пр. Дзержинского, д. 19, оф. 860

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2020 г.

Table with columns: АКТИВЫ, Пассивы, Код строки, На 31 декабря 2020 г., На 31 декабря 2019 г. Includes sections for Долгосрочные активы, Итого по разделу IV, Краткосрочные активы, Итого по разделу V, Собственный капитал и обязательства.

Итого по разделу V

Table with columns: АКТИВЫ, Пассивы, Код строки, На 31 декабря 2020 г., На 31 декабря 2019 г. Includes sections for Долгосрочные активы, Итого по разделу IV, Краткосрочные активы, Итого по разделу V, Собственный капитал и обязательства.

Собственный капитал и обязательства

Table with columns: АКТИВЫ, Пассивы, Код строки, На 31 декабря 2020 г., На 31 декабря 2019 г. Includes sections for Собственный капитал, Итого по разделу V, Краткосрочные активы, Итого по разделу V, Собственный капитал и обязательства.

Итого по разделу V

Table with columns: АКТИВЫ, Пассивы, Код строки, На 31 декабря 2020 г., На 31 декабря 2019 г. Includes sections for Долгосрочные активы, Итого по разделу IV, Краткосрочные активы, Итого по разделу V, Собственный капитал и обязательства.

Собственный капитал и обязательства

Table with columns: АКТИВЫ, Пассивы, Код строки, На 31 декабря 2020 г., На 31 декабря 2019 г. Includes sections for Собственный капитал, Итого по разделу V, Краткосрочные активы, Итого по разделу V, Собственный капитал и обязательства.

Итого по разделу V

Table with columns: АКТИВЫ, Пассивы, Код строки, На 31 декабря 2020 г., На 31 декабря 2019 г. Includes sections for Долгосрочные активы, Итого по разделу IV, Краткосрочные активы, Итого по разделу V, Собственный капитал и обязательства.

Суседзі

НІЧОГА СЯЗЬОГА

Чаму ў Польшчы апаганьваюць храмы?

Днямі ў Варшаве адбыліся сутыкненні паміж пратэстоўцамі і паліцыяй, паведамляе інфармацыйнае інтэрнэт-выданне «Віртуальна Польша». Падазе можна б было палічыць шараговай, калі б не адна важная акалічнасць. Сутыкненні адбыліся падчас памятных мерапрыемстваў, прымеркаваных да 11-й гадавіны гібель у авіякатастрофе прэзідэнта Польшчы. Паводле даных «Віртуальна Польша», пратэстоўцы спрабавалі сарваць чырымонію ўскладання кветак на магіле Леха і Марыі Качынскіх пры ўдзеле кіраўніцтва краіны. Для стрымлівання актывістаў паліцыяй прышлося прымяніць сілазатачны газ. Некалкі чалавек былі затрыманы. На хвалі пратэстаў у суседняй краіне адбылася падзея, раней наймаверней, у грамадстве усё выразней выяўляецца раскол і, адпаведна, абстрактца супрацьстаянне. Чаму так адбываецца?

радзе Познань невядомыя палілі на царкву Святога Збавіцеля. Хуліганы размахалі драўлянымі дубніцамі і выкарысталі сілазатачны газ. Адна з абаронцаў царквы атрымаў нажаме раненне.

Тымі ж днямі злачынскі ўваляўся ў царкву святога Ота Бамбергскага ў Шчэціне, які намяляваў на варахтах касцёла чырвоную маланку (сімвал прыхільнага абароту) і абчысціў храмавую казну. Таксама вандалы «валяваліся» ў касцёле Найсвяцейшай Крыві Ісуса ў

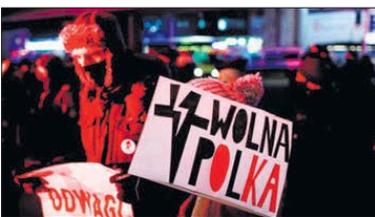
Вувогсга для жанчын «Высокія абшары» справакаваў чарговы скандал. Напрыклад Калідаў на вокладцы выдання з'явіліся на трыцца людзей, якія вяршы ў бок іх надзея чорна маскі з маланкай — сімвал антыўрадавых пратэстаў. Таксама Божка Маці трымала ў руцэ чорны парасон, які, зноў жа, з'яўляўся сімвалам дэманстрацыі. Прадэстаўнікі канцыяры прэмер-міністра Анд Андрэшквеч заявіў: «Шкада, што аспроўдзіла Газета Wyborcza не трыцца людзей, якія вяршы ў бок іх Божую Маці, і абражае нашых папучы!»

Дзікуства працягваецца і сёння. Напрыканцы лютага невядомыя значыцца падзея кавалі са статуі Божай Маці, якая стаіць каля царквы Святых польскіх Першаўчанкаў у Выхаве. «Руйні Панны Марыі, былі адарваны і кінуты каля пастанам», — расказаў парэфарыяны святар Станіслаў Ясіёнік. Ксёндз дадаў, што прыхаджане будыць маліцца за апаганьшчых, які здзейсніў «такі зверскі акт, поўны нявадзіц да святых!»

У гэтым жа дні групы судава-рэлігійны скандал з п'яным адзіноч. Крайнімакля справа на пр. 196 КР РП («Абрава рэлігійны папучы») былі ўзбуджана яшчэ ў чэрвені 2020 года, калі ў радах шчасці секс-меншасці ў паліцыя заўважыла копію знавак для палкаў юны Чанстохаўскай Божай Маці з вонкавым ароўля. За падобнае значыцца ў Польшчы пабываюць волі на тэрмін да двух гадоў, аднак суд нечакана для пракуроры ў мінулым месяцы вынес апраўдавальны прысуд. На думку суддзі Анжэлі Вархол, стваральнік «Вясёлкавай Багародзіцы» не здзяйсняў значыцца, звязанага з абразой рэлігійны папучы. Яны проста ўключіліся ў апаганьшчых актывістаў, якіх ЛІТ-упольнасто. Прадэстаўніў Еўрапарламент адрозу як вызаклад завадленне рашчэнне суда. Разам з тым журналісты высветлілі, што суддзя Анжэлі Вархол, якая вынесла прысуд, з'яўляецца сужальчэй актывіста ЛІТ-руку, актывіста Марыяна Паганюскага.

Грамадзян. Акрамя таго, канкурэнтны агульнанацыянальна выбарчы кампаніі забудд ўзмацняюць палірызацыю ў грамадстве, а палітычныя крыжыны «у перадырваванні раз'яме» не заканчваюцца ў дзень галасавання. У Польшчы прэзідэнтскае гонка лета 2020 года плунаў перацкіна ў воевонскі палітычны крызіс, справакава абмеркаванне праваў у «Закон аб абароне жыўля», а пасля ў пратэстоў кампанію ў сувязі з кастрычнічым рашчэнне Канстытуцыйнага суда з прычыны абароту. Разраджэнне на побытавым узроўні ў сувязі з пандэміяй і спалучэнні з грамадскі дыскусіямі на вострых тэмах, якія выклікалі канфлікты, і высокай ступенню палітычнай палірызацыі — спрыяльна глеба як для дзеяння радыкальных палітычных актывістаў, так і для ўключэння ў такіх канфлікты грамадзян, раней з падобнымі групамі не звязаных», — адзначае Міхал Неймак.

У сваю чаргу, доктар палітычных навук, кандыдат гістарычных навук, прафесар Санкт-Пецярбургскага дзяржаўнага ўніверсітэта, саветнік прэзідэнта

Расійскай асацыяцыі прыбалтыцкіх даследаванняў, эксперт Расійскага саюза па міжнародных справах Наталія Яроміна заявіла ў ідэ, што, па ўсёй бачнасці, польскае грамадства ўсё яшчэ праходзіць праз перыяд трансфармацыі і адаптацыі да новага саюза. «Выйшлішы з сацыялістычнага лагара, Польшча з энтузіязмам уступіла ў сурвацельны блок. Удзел у еўрапейскай інтэграцыі — гэта не толькі гранты з камунітарнага бюджэту (жыл, дарчы, Польшча атрымлівае ў найбольшых аб'ёмах параўнанні з іншымі членамі), гэта яшчэ і палітычны і пелі, за якім, канкрэтна, прававы абавязальнасць. Трэба прытупілівацца ў нагу ў адным маршы з краінамі, якія прапагандаюць ліберальна-дэмакратычны каштоўнасці, якія таксама некалькі трансфармаваліся за працяглыя гады пераходу. Нездзіўна, што і палітыкі, і шэраговыя грамадзяне шукаюць устойлівы падставы для сваёй дзейнасці ўнутры краіны, а яна ўключае сваё месца ў ЕС. Таму радыкалізацыя, якая ў асобе вельмі прыхільна, якая ў асобе вельмі змацывае. Пры гэтым вельмі важна маюць значна больш устойлівыя падставы», — лічыць Яроміна.

Мяжа вар'яцтва прайздена

Па сутнасці, найбуйнейшая краіна Усходняй Еўропы падзелена на еўраэнтэтанавы (заходняя і паўночна-заходняя часткі Польшчы) і кансерватыўныя (ўсход і паўднёвы ўсход) лагераў, заўважыла і.р. Дайшло да таго, што і лідар кіруючай партыі «Права і справядлівасць» («ПіО») Яраслаў Качынскі, якога ў краіне лічаць нефармальным кіраўніком дзяржавы, прызнаў, што ў Польшчы адбываецца «цікая» грамадзянская вайна. Разважаны пра аналізую ў асобе ліберальнай партыі «Грамадзянская платформа», Качынскі абнавіваў іх у мэтакіраваным разбурэнні дзяржавы і традыцыйнай маралі. «Маральная рэвалюцыя, якая разбурае сям'ю, нацыянальныя традыцыі, усё, што вызначае нашу ідэнтычнасць, разбурае здаровы сэнс і самыя элементарныя правылы міжасобнага адносін, якія дазваляюць грамадству нармальна функцыянаваць», — падкрэсліў кіраўнік «ПіО».

Даследаванне Варшавскага інстытута дэмакратыі, праведзенае летам 2019 года сярод польскіх студэнтаў, паказала, што вернікі з іх лічач сямё толькі 55 працэнтаў. У сярэднім 1990-х гадах называлі сямё тры чверці польскай моладзі. Відавочна, што грамадства змяняецца, і паступова традыцыйны каталіцызм каштоўнасці страчваюць сваю прывабынасць.

У Польшчы праціўнікі хрысціянства асабліва актывізаваліся пасля таго, як Канстытуцыйны суд у мінулым годзе спрабаваў прыняць вердыкт аб ўзмацненні жорсткасці забароны абароту. Найбуйнейшая гарадзі краіны скаляналі шматлікія маршы пратэстаў. Асаблівае раздражненне прыхільнага абароту выклікала царква, якая падтрымлівае забарону. Пасля гэтага ў касцёлах на набажэнствах сталі з'яўляцца жанчыны з плакатамі «Памоліцца за аборт». Характэрны інцыдэнт адбыўся летась напрыканцы кастрычніка: ў го-

дзікуства працягваецца і сёння. Напрыканцы лютага невядомыя значыцца падзея кавалі са статуі Божай Маці, якая стаіць каля царквы Святых польскіх Першаўчанкаў у Выхаве. «Руйні Панны Марыі, былі адарваны і кінуты каля пастанам», — расказаў парэфарыяны святар Станіслаў Ясіёнік. Ксёндз дадаў, што прыхаджане будыць маліцца за апаганьшчых, які здзейсніў «такі зверскі акт, поўны нявадзіц да святых!»

Познань — апаганілі сцены храма абразлівымі надпісамі. Яшчэ адзін інцыдэнт быў зафіксаваны на могілках у вёсцы Бжэззую Сілезскага ваяводства. Там усталяваны помнік ненароджаным дзецям, якія не з'явіліся на свет з-за абароту. Белітоўку ступі аніла з дзіцем на руках хулігане аблілі чорнай фарбай.

«Чарговая мяжа вар'яцтва і грубасці прайздена. Я магу зразумець усю злосьць і бездапакожнасць таго, што адбываецца вакол нас. Але не магу зразумець, хто і навошта павінен быў здзейсніць гэты акт вандалізму на муніцыпальнай могілках у Бжэззую. Гэта помнік — сімвалічная межа для многіх з нас, дзе мы запальваем свечкі і малімся за ненароджаных дзяцей», — з горнычу жаўваў мэра камуны Хале Сікоўскі Сікоўскі.

падарэжана ў разрэзома старога касцёла ў мястэчку Будзевуды. Па словах зямлянскага, на вуліцы распісвае спіртныя напоі ім было холадна, таму яны зачынілі ў царкву. На пратэсты святара яны адрагавалі агрэсіўна: збілі князюда, выбілі некалькі вочных, пераклічылі лавы, гаюліны і балока выбраца, замкнуў хулігану ўнутры і выклікаў паліцыю.

У гэтым жа дні групы судава-рэлігійны скандал з п'яным адзіноч. Крайнімакля справа на пр. 196 КР РП («Абрава рэлігійны папучы») былі ўзбуджана яшчэ ў чэрвені 2020 года, калі ў радах шчасці секс-меншасці ў паліцыя заўважыла копію знавак для палкаў юны Чанстохаўскай Божай Маці з вонкавым ароўля. За падобнае значыцца ў Польшчы пабываюць волі на тэрмін да двух гадоў, аднак суд нечакана для пракуроры ў мінулым месяцы вынес апраўдавальны прысуд. На думку суддзі Анжэлі Вархол, стваральнік «Вясёлкавай Багародзіцы» не здзяйсняў значыцца, звязанага з абразой рэлігійны папучы. Яны проста ўключіліся ў апаганьшчых актывістаў, якіх ЛІТ-упольнасто. Прадэстаўніў Еўрапарламент адрозу як вызаклад завадленне рашчэнне суда. Разам з тым журналісты высветлілі, што суддзя Анжэлі Вархол, якая вынесла прысуд, з'яўляецца сужальчэй актывіста ЛІТ-руку, актывіста Марыяна Паганюскага.

Спрыяльна глеба для радыкалаў

Вядучы аналітык Агенства палітычных і эканамічных камунікацыі Міхал Неймак заявіў, што ў Польшчы ў апошні год на фоне пандэміі і абмежавальнага мэр пратэстаў актывізма ў многіх краінах прыняла радыкальны характар. «Прычым гэта датычыцца даліка не толькі пратэстаў супраць уласна карнаваўскіх абмежаванняў і не толькі масавых дзеянняў, але і радыкальных дзеянняў асобных

Даслоўна «УВЕСЬ ГЭТЫ ШАБАШ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на нарадзе па энцэпелітычнай тэматыцы выказаўся аб адноснах з Польшчай, паведамліла БелТА.

«Нашы палітычныя кантакты з гэтай краінай ніколі не былі ідэальнымі. Але мы з прычыны свайго характару, менталітэту доўга мірліліся з асобнымі выпадамі і абнавіванымі ў свой адрас, стараліся знайсці кампраміс, праяўлялі гібкасць, разаміненне. Мы згодзіліся з таго, што ў суседзій не выбарчы. Яны спрабавалі ўсе важныя, але нас, — сказаў Прэзідэнт.

«Але, аказалася, гэтыя канструктыўныя падыходы ў Варшаве ўспрымаюць як слабасць. Дакладна яшчэ ў чэрвені мінулага года гаўнонаўска польскага бою іці нам наустрачы па шэрагу напрамкаў змянілася абнавіванымі ў фальсіфікацыі выбараў, падтрымкі нашых цяперашніх зьбегіў і і кампаній, прапанаванне прыстаціна збегіўм зраджанкам і экстрэмізмам, экстрэмісцкім інтэрнэт-рэсурсам. А пэтым

справа дашла да санцыій»

— звярнуў увагу Аляксандр Лукашэнка.

«Увясце ў чэрвені яны нам спявалі песні, прыемныя для спяў і ў іх жа час мы ж гэта ўжо сёння ведаем) пр істэжыя і іншыя структуры (дзі ў паліцыі) вэлі іцінуць гольна — дэаўноў іціны, заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

«Аношні кропкія, якія перапоўніла чашу цяпільнасці, сталі непрыктычныя спробы гераізацыі бандаўтаў і вончых значыцца, правядзенне з гэтай мэтай мэрпрыемстваў для беларускай моладзі ў Брасе, дзі ў і Гродне ўдзел дэструктыўнай групы этнічных палкаў пад кіраўніцтвам асобных дзеячў таў знавак польскай эміграцы ў несанкцыянаванай акацыі», — заявіў беларускі лідар.

«Ін звярнуў увагу, што «Увесь гэты шабаш» праходзіць у час 80-гадовага пачатку Вялікай Айчыннай вайны. «У краіне, якая страціла трэцюю частку насельніцтва. Прычым асабліва стараецца ў гераізацыі бандаўтаў Арміі Краўёвай кансерватыўная партыя палітыкану, якая імкліва страчыве падтрымку ў грамадстве. Значыцца, гэта ўжо ўнутраны праблема ў Польшчы», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

Там, дзе марнелі пад негандом дол.
Вясна красуе ў новых строкх.
Вясну чакалі ўсё вакол,
А больш за ўсё чакалі двое.

І нават зорак гапаласы
Да іх задалёкіх далатанцоў.
Там, у галактыках чужых,
Вясну таксама сустракаюць.

Усё вадна для тых дваіх —
І сонца днімі, і месяц ночам.
Ціхі пошум жыцця старых,
І зноў і дзвюх аўночак.

Сям мільчыні шлях скарэзь нонч вадзе.
Скорэзь вечны час вадзе блюкчынна...
На ўсіх планетах, балазе,
Есць для дваіх вясна і сонца.

Прывіды беларускіх муроў

«На схіле ўзгорка, нібы падпіраючы замак, растуць дзве даўгалетнія вясковыя. Яны захававалі дзякуючы пашыранаму сярод гараджан і навакольных жыхароў перакананню, што яны выраслі не на раслінным соку, а на крыві».

Там пачынаецца адна з гісторыі акадэмічнага зборніка беларускіх легенд і паданняў 1983 года. Паазначана, што ўзятая яна з часопіса «Wisła» за 1889 год.

«Здарылася гэта быццам у часы, калі ў Літве панавала язычніцтва. Прышлілі сюды дзевяць манахаў-францысканцаў прапаганды хрысціянскаму рэлігію. Аднак літвіны, не жадаючы прымаць хрысціянства, забілі гэтых місіянераў, а іх трупы ўкінулі ў яму на схіле Лідскага замка. На гэтым месцы, не сееяныя і не саджаныя, выраслі дзве сасны, якіх літоўцы, ужо стаўшы католікамі, не чапалі. Але вёсь адночы хтось адзек галікку, і з яе выступіла кроў. З той пары нішто ўжо не адраўваўся ўзніць сакеру на гэтым дарэжы. Гэта ўжо моцны містычны вобраз: дрэвы, з якіх цячэ кроў. А ў дадатак паучэце ад экскурсываў гісторыю аб прывідных вясках, якія і па сёння ахоўваюць Лідскі замак, а ўначы можна пацуць грукат зборі і гук і грукі кроўкаў».

Крыжакі на лідскім лэдзе

Адэстратуваныя наўдаўна Лідскі замак уражывае... Велічныя, велічны... Калі не прыглядзіцца да хібаў рэстаўрацыі, якія турбасты скетчытна ўваквэваюцца на смартэрнах, накіштаці шэрабаста вышчодных сукучных цапцін і аномных праёмках... Але, як пісаў сьляпнік гісторык Міхал Ткачю, «калі дэкарацыяе рукі да зашмільных замаквасх сцен, міжвольна думаем: «Авантуры Пранціш XIV стагоддзі, узводцы яго быў механізмаў і машын? Любы сярэдні камень з кіраўні сцены вамажэ столькі, што яго лэдзэ адраўваў ўзніць сакеру на гэтым дарэжы. Гэта ўжо моцны містычны вобраз: дрэвы, з якіх цячэ кроў. А ў дадатак паучэце ад экскурсываў гісторыю аб прывідных вясках, якія і па сёння ахоўваюць Лідскі замак, а ўначы можна пацуць грукат зборі і гук і грукі кроўкаў».

Наколькі легенды маюць пад сабой гістарычны падмурк?

паміж літоўскімі князіамі пачаліся доўгія звады за велікакіяўскага прастола. Гэта скаркасталі крыжакі. У 1384 годзе, пасля працяглай аблогі і штурму, яны ўзялі замак і часткова яго разбурылі. У снежні 1392 годзе атрады рыцараў на чале з камандаром Янам Рунгенамі, Конрадам Літэнзійскім дзі іх саюзнікам князем Вітаўтам пераходзіліся на м. Аліта з-за Нёмана і праз скаваныя маразмам балоты падышлі да лідскага сцен. Разам з імі паспацьчаў рабаўнічага шчасця прывалкаліся і англіскакі рыцары, якіх узначальваў малады граф П. Нартумберкенці.

Запалішы падмаца і абраваўшышы горад, драпежнікі аблажылі замак. Князь Дамітры Карыбут, што кіраваў абаронай, меў даволі сілы, але, непалоханы рыцарамі, вырашыў здаць замак. Прычымашчым князь, князь з гарнізонам пакінуў крэпасць і падаўся ў бок Навагрудка. Рыцарам дасталася шмат зборі і ваеннага рыштунку».

Паводле легенды пра Лідскі замак, згаданы Дамітры Карыбут, каб яго ўдэкі з войскам засталіся незаўважымі, пакінуў на сценах замак некалькі вояў, якіх мусілі прыраўнаваць адылод асноўнага гарнізона. Вось яны, фактычна смротнікі, і гаранліі замак да апошняга. Бароныя і пасля смерці.

Згадзіцца, гістарычнага падставы для ўзнікнення легенды аб прывіднай варце ёсьць.

Адкуль узяўся Карыбут?

Пацярждаюцца такія звесткі і матэрыялы зьвесткі гісторыі Лідчыны Міхала Шымлявеча, які друкаваў артыкулы пра родныя мясціны яшчэ ў дзярэўляной гады. У яго ж удкадзімам, адкуль у Лідзе узяўся базальны князь

КРЬІВАВЫЯ СОСНЫ І НЬЯЧЫНАЯ ВАРТА

Чаму Лідскі замак ахоўваюць загінулыя ў XIV стагоддзі ваяры

Дамітры Карыбут. Літчыну князь Альгердаў даваў сваёму ўлюбёнчы Вайшлю. Вось як пра таго піша летапіс Быхацкія: «Некто пан был холост и великому князю Ольгерду, паробок новольныи, звалю его Войдломом, перше был некар, по тому уставил его постепю слати и воду доавити себе питану, а потом и вельми полюбил ему и дал был ему Лиду держати и повел был его у доброе».

Пасля смерці Альгерда Вайшля так схіліў да свайго сына Ягайлу, што той надолгу вольна прыслужыўся барскім званнем і адыдаў за яго замку родную сяню Марыю. Смерць гэтага паўстаў Ягайлаў дзяржаў Кейшту, бацька Вітаўта...

Ну, напярэды, варажнеча пачалася не толькі за Вайшлю, які піша Шымлявеча, «Кейшту, празнаўшы аб заключаным супраць яго саюзе паміж Ягайлам і крыжакіам, раптам напіў на Вільню, схапіў Ягайлу, а сямё абясуў выкіньмі князем».

Вос туй і з'яўляецца Карыбут: «Князь ноугарад-северскі Эміцер Карыбут, родны брат Ягайлы, заступіўся за апошняга і пацаў пагражашь Кейшту. Кейшту выступіў супраць Карыбута і па дарозе ў яго ўдзел напіў на Дуброўно, за 5 вёрст ад Ліды, схапіў туй Вайшлю і загадаў яго павесіць у 1381 г. (Даліковіч: «Збаріжскі Діплогмак. І. № 477, заўя. 8».)

Пасля смерці Вайшлю Лідчына дасталася Ягайлу, а той у 1391 м адыдаў Лиду вернаму брату, Дамітры Карыбуту.

Але адкрыў студзень наступнага года і дэкаўлоў нападзенне крыжакоў. У зямі невядомава ў шэрагах адыдзла нязмечі рыцараў знаходзіўся князь Вітаўт. Шымлявеч удакладняе, што той

аддзёл, «перайшоўшы на лэдзе каля м. Алты р. Нёман, нечакана з'явіўся лісцены Лідскага замак, спаліў прычым: «Некто пан был холост и великому князю Ольгерду, паробок новольныи, звалю его Войдломом, перше был некар, по тому уставил его постепю слати и воду доавити себе питану, а потом и вельми полюбил ему и дал был ему Лиду держати и повел был его у доброе».

Атрымліваецца, што князь, які кінуў сваё смарчэ вояў на верную смерць, упадаўшы замак менш чым год, а вояска, што той замак асцадла, вяртала замак Вітаўту, сыну Кейшту, строчынам брата Ягайлы і Дамітры Карыбута. Здаецца яшчэ, каб падыствілі шкэспіраўска рыцар падзевы, што ў 1382 годзе, на другі год пасля таго, як Кейшту павесіў Вайшлю, ён сам быў забіты на загадзе племянніка Ягайлы ў Крыўскім замку, а яго сын Вітаўт тады цудам уцеку...

Пасля таго як Ліда дасталася Вітаўту, Ягайла падпісаў з ім умовы вечнага міру. Дамітры Карыбут паграбаваў Лиду назад, нават сабраў навінае войска — але быў уцань рыцары, трапіў у палон і яго не замардавалі, як Кейшту. Неўдальна ўдалымі Лідскага замак быў адыдзаны да брата Ягайлы.

Ткачю адзначае яшчэ цікавы факт: захаваўся рэчыны паўночна-ўсходняга вяска, якая была ўзведзена, магчыма, якраз у часы нападу крыжакоў, калі яны ў 1381 м часткова зруйнавалі замак. Пры вывучэнні клады ў даследчыку сплелася ўражанне, што будаўнічкі вельмі спяшліліся, відаць, чакаючы чаровага нападу.

А ў Лідзе засталася легенда, якая адлюстроўвае сумніўнае паводзіны нядоўгага гаспадары.

Крывавыя сосны

А вась што датычыцца крывавава саюзу?

Гісторык Ірына Маслянічына і Мікола Багадэўчэ прапанавалі цікавую гіпэтызу, што Ліда, паводле мясцовага легенды, сапраўды названа ў гонар старэйшай дачкі князя Гедыміна, якая ў хрысціянстве атрымала імё Лідзія.

Пра гэта не захаваўся вясцік з гістарычных хронікаў, але месціцы завадчы і імя Гедыміна князювання варагодна перад сваім замужам з праваўсланым князем Давыдам Гарадзскім місіянерамі, якія, несумнянна, прысутнічалі ў Лідзе. Па версіі гісторыкаў, пасля таго, як дачка Гедыміна загінула ад рук крыжаносцаў, і прынеслі лодзі Гедыміну ў ахвяру паміжнікам багам місіянераў-ордынаў, развезоўшы на соснах камяні замак.

Міхась Шымлявеч у сваім артыкуле, надрукаваным у «Віленском календаре» 1906 года, сьведчыў наступнае: «Калі 1350 г. у Рускім краі, на правым узбярэжжы р. Нёмана, і Вакрасенскі пеланіс і князю Стрыкоўскага ў першы раз згадваюць імя літоўскага горада Ліды (Польскае Соор. Рус. Лыт., VIII, Воскрес., 240; Стрыкоўскі, I, 381.) Хоць імя Ліды датычыць у адной з першых крыніц і не сустракаецца, але несумнянна, што селішча гэта належыць да ліку найстарэйшых селішчаў літоўскай існавала ўжо ў Х ст., г. зн. да таго часу, калі Рускі краі не быў яшчэ ў валоданні рускіх князёў. На гэтую акалічнасць паміж іншым паказвае літоўскае паходжанне самой назвы «Ліда», якая азначае ў перакладзе на рускую мову — лясная пацярбіца, пчалінык, наогул мясцовасць, вышчынаную ад рускага ў імё леу (Нарбут, Дзіэле, V, дадат. 1.) на вясну (Качуць падкрэсліваюць гэта ў сваёй кніжцы «Бліжэй да яго спяваўчыя «Ліда» — таксама і балцкае слова і азначае мясца», расшысчанае і раскарчаванае ад лесу».

Наконт пакарання місіянераў Міхал Шымлявеч расказвае наступнае... У часы княжання Гедымінава сына Альгерда адзін з літоўскіх вельмож вая на імені Гаўштола прыночы хрысціянства ў Ліду пад сваё заступніцтва манахаў існавала са Францішак пабудавалі ім у Вільні кляштар. Дзякуючы гэтаму ў 1366 годзе тры францысканы пачыліся ў Лідзе. «Невядома, наколькі паспяхова былі прапаведзі лідскіх місіянераў, відома толькі тое, што ў 1369 годзе, падчас народнага хвалявання, яны былі перабітыя язычнікамі».

Ці не гэтую падзею захаваў людская памяць?

Вядома, сосны, на якіх, паводле легенды, павесілі місіянераў, наўрад захаваўся. Але вельмі падобна, што ў легенды рэальныя падставы.

На цыцымні полі Камяні цягалі,
А з тых камяняў Муры будавалі.
Вежа паднялася,
Над самай вадзю,
Дзе мой старэйшы сокал Засюў за сямікоў.

Гэтую старажытную беларускую песню Міхась Ткачю прыводзіць як доказ, што велічны Лідскі замак будавалі менавіта мясцовыя жыхары, а не запрошаныя майстры.

Калі не былі там — з'ездзіце...! Прыслухайцеся: ці не паучэце крокі прывіднай варты?

Людміла РУБЛЕУСКАЯ.

ТАЯМНІЦЫ І АДКРЫЦЦІ

Экспрэсія генаў

ГАДЗІННІК ЖЫЦЦЯ

Распрацаваны метад дакладнага вызначэння біялагічнага ўзросту

Яго стварылі біялагі з Кельнскага ўніверсітэта. Ён заснаваны на вызначэнні біялагічнага ўзросту па экспрэсіі генаў — транскрыптам.

Відомыя раней метады вызначэння біялагічнага ўзросту грунтваліся на аналізе ДНК, аднак біяінфарматык Дэвід Маер і генетык Берн Шумахер выкарыстоўвалі для гэтага транскрыпты — набор генаў, якія счытаваліся з ДНК пры вытворчасці бялкоў.

Біялогія з анатоміяй

КЕМЛІВЫЯ ГАЛАВАНОГІЯ

Каракаціцы справіліся з дзіцячым тэстам на кагнітыўны здольнасці

Брытанскія навукоўцы высветлілі, што каракаціцы могуць праходзіць тэсты на самакантроль і чэрпенне, якія прызначаны для людзей, піша EurekAlert.

Раней лічылася, што ўменне трымаць сябе ў руках не адносяцца імпульўным дзеяннем уласціва чалавеку, а таксама некаторым відам жывёл і птушак. Аднак у гэтым шэрагу апынуліся і каракаціцы (Seria officialis), якія жывуць у Атлантычным акіяне.

У ходзе вывучэння паводзіў каракаціцы ў натуральных умовах акіянолагі звернулі ўвагу на тое, што тыя не заўсёды наладзілі на першую сустрэчную здабычу: часцей за ўсё яны чакалі больш цікавых варыянтаў атрымаць ежу. Пасля гэтага навукоўцы вырашылі правесці іх звыклі тэсты.

Пласты гісторыі

ТРАНСПАРТ ДЛЯ НЯВЕСТЫ

У Пампях адкапалі старажытную каліясніцу з эратычнымі сцэнамі

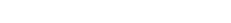
Археалогі знайшлі цырыманільную каліясніцу, якая добра захавалася. Навукоўцы мяркуюць, што яна служыла транспартам для нявесты падчас вяселля.

Унікальнай гэтаму знаходку называюць таму, што раней навукоўцам атрымлівалася адкапаць альбо сабасяка ўпрыгажэнні каліясніцы, альбо сельскагаспадарчыя каліясніцы, але не цырыманільную.

Адзначаецца, што каліясніцу знайшлі недалёка ад канюшні, дзе ў 2018 годзе выявілі рэшткі трох коней. У каліясніцы коўца чатыры копыта, а таксама жалезныя, бронзавыя, алівавыя ўпрыгажэнні і кветкавы арнамент.

Пі словах Асана, ўпрыгажэнні на ёй наммаюцца на тое, што яе выкарыстоўвалі падчас свят, у прыватнасці падчас вяселляў. На задняй часткі гэтага артафакта вельмі сцэны, звязаныя з богам каханых. У прыватнасці, прадставлены рэльефныя мужчынскія і жаночыя постаці ў эратычных сцэнах.

«Гэта дзіўнае адкрыццё, якое пацвярдэ нашы веды аб старажытнім свеце. У Пампях раней ужо знаходзілі транспартныя сродкі, але нікога, што было б падобна да гэтага каліясніцы», — расказаў дырэктар археалагічнага комплексу Масіма Асана.

Каго мы бачым!

ПЕРАЖЫЛІ ПОЛЫМЯ

У Аўстраліі знайшлі карлікавых апосумаў, якія лічыліся вымерлымі

У гэтай краіне на востраве Кенгуру знайшлі карлікавых апосумаў, якіх лічылі вымерлымі з-за лясных пажараў. Пра гэта паведаваў The Guardian.

Газета The Guardian, што карлікавыя апосумы былі знойдзены ўпершыню з тых часоў, якія лясны пажар знішчыў вялікую частку іх арэалу пражывання мільяны гаў таму. Ляглася, што гэтыя апосумы зніклі.

«Знаходка з'яўляецца першым задаччаннем таго, што від вужыў пазлы пажар», — кажаць экалагі. — Агнь ахапіў каля 88 працэнтаў арэалу яго пражывання, таму мы сапраўды не былі ўпэўнены, які будучы наступны пажар, але цалкам ідэальна, што папуляцыя пацярпела вельмі сур'езна».

Карлікавыя апосумы, вагой менш за 10 грамаў, жывуць на Тасмані, а часам і на мацерыковай частцы Паўднёвай Аўстраліі і Вікторыі. Гэтую істоту звычайна складае вывучыць, улічваючы яе памер і абмежаваную тэрыторыю пражывання.

Карлікавыя апосумы — адзіны сучасны прадстаўнік роду Burramys. З 1894 года гэты від быў вядомы толькі па выкапнёвых рэштках, якія даваліся плейстацэнам. Толькі ў жніўні 1966 года жывы апосума невядомага віду быў знойдзены на ляснянай базе Мельбурнскага ўніверсітэта.

Сяргей СТАРЫНАЎ. Фота з адкрытых крыніц.

Крынічка

Вясна — гэта найлепшы час для таго, каб навесяці скаршліны ўдар па шкідніках і правесці прафілактыку інфекцыйных захворванняў. Важна разумець, што, паколькі розныя хваробы ды шкіднікі пачынаюць сваю актыўнасць у розны час, усяго ён працоўны гатуюць праблему вырашчыце не атрымаецца.

Калі апырскваць сад вясной

лі — да гэтага часу яны павіны перайці ў фазу «зьялінага конуса». Чым працоўнае? «Аванта», «Актар», «Алатар», «Інта-Вір» і іншыя.

У нашых садах апрацоўку ад хвабля працоўныя з канца сакавіка і да першай дэкады красавіка. Аднак у першую чаргу варта арыентавацца не на календар, а на ўмовы надвор'я. Найбольш аптымальныя ляды перыяд, калі паветра прагрэваецца да 5–7 °С. Аднак калі пільшкі на раслінны ўжо набралі, а зямля пад нагамі ячэй я след не паспела адгэць, можна смела брацца за апырскваць.

У гэты час апрацоўку можна правесці 2–3 м растворам меднага купаруса, 3–5 м растворам жалезнага купаруса або іншымі прэпаратымі на аснове мёду.

Другая апрацоўка

Паўторную апрацоўку саду праводзіць праз 15–20 дзён, калі пільшкі ўжо лопнулі, аднак лісты яшчэ не раскрыліся. Менавіта ў гэты перыяд прычынацца шкіднікі, лічынкі якіх пашкоўваюць кветкі і завязі. Пакульшышы свае зямельныя хвабля, небяспечна насаміж і кляччы хутка пераключаюцца на плодзавыя дрэвы і кусты, дзе пачынаюць імкліва размнажацца. На жаль, даведка аб прысутнасці на ўчастку таго ці іншага шкідніка можна будзе толькі постфактум, усю пасля таго, як ён пашкоўваў пільшкі, тым самым прыкметна памешчышы шанцы на багаты ўраджай.

Калі першую апрацоўку робіць з мэтай знішчэння патэнаў, то асноўнай мэтай другой становяцца чымнавіта шкіднікі. Робіць гэта ў друго-трэцю дэкаду красавіка, арыентаваны, зноў жа, не столькі на календар, колькі на пільшкі рас-

Першая апрацоўка

Усуджалі такіх небяспечных захворванняў, як мілья, фітафтороз парні, актывізацыя шчыра да таго, як на дрэвах і кустах пачынаюцца распаўсюджа пільшкі. І паколькі для барацьбы з гэтымі патэнамі выкарыстоўваюць дастаткова агрэсіўныя прэпараты, то прафілактычную апрацоўку саду старацца праводзіць як мага раней. Так, каб хімічныя рэчывы паспелі выветрыцца да таго, як дрэвы і кусты ўступяць у перыяд вегетацыі.

Для правядзення апрацовак лепш выбраць вясні і бізватэрны дзень.

А вось апрацоўка саду ад шкіднікаў у гэтую перыяд не прынясе ніякай карысці, паколькі, па-першае, шкіднікі яшчэ не паспелі прычуніцца, а па-другое, калі да моманту першай апрацоўкі снег яшчэ не растае, то распыленыя функцыяны сядзе ў глебу разам з ім. Нам ж важна дачакацца такога надвор'я, пры якім прэпараты будзе заўважаны на галінах і паверхні грунту.

Даты Паззеі Людзі

14 КРАСАВІКА

1886 год — выйшаў першы нумар грамадска-палітычнай і літаратурнай газеты «Мінскі лісток». Першаў Беларусі прыватная газета ліберальна-асветніцкага кірунку. Выходзіла ў Мінску 2-3 разы на тыдзень.

1831 год

1831 год — нарадзіўся Герхард Рольфс, нямецкі да следчы к Афрыкі, першы еўрапейца, які перасек Афрыку ад Міжземнамор'я да Гейнэйскага заліва.

1901 год

1901 год — нарадзіўся Аўрам Паўлавіч Завенягін, савецкі дзяржаўны дзеяч, арганізатар металургічнай і машынабудуўчай прамысловасці ў СССР, двайчы Герой Сацыялістычнай Працы, генерал-лейтэнант. Лаўрэат Сталінскай прэміі.

1951 год

1951 год — нарадзіўся Віктар Дамітравіч Нікіцін, заслужаны архітэктар Беларусі. З'яўляецца адным з аўтараў горадабудуўчых канцэпцый забудовы тэрыторыі Мінска: праспекта Пераможцаў, праспекта Дзяржэксцэна, комплексу «Мінск-Сіці». Браў удзел у праектаванні ваіны Валікай арганізацыі ваіны. Лаўрэат V Нацыянальнага фестывалю архітэктуры, лаўрэат XIII Распуліканскага конкурсу найлепшых архітэктурных (I прэмія).

1940 год

1940 год — нарадзіўся Дзюлі Крысці, афілійная актрыса кіно. Знялася ў фільмах «Дарэга», «Доктар Жывага».

1951 год

1951 год — нарадзіўся Пётр Мікалаевіч Мамонаў, расійскі рок-музыкант, акцёр, пазт. Вядомы па музычным гурце «Гукі Му», кінафільмах і спектаклях.

1961 год — указам Прэздыума Вярхоўнага Савета СССР заснавана званне «Лётчык-каманант СССР».

ЮРЫЙ БОНДАРАЎ: «Лёгка жывіць не бывае — ёсць толькі лёгка смерць».

Ад пачатку свету

«СТАРАЖЫЛ» З ГАНДВАНЫ

Скамянелыя косткі раней невядомага віду буйных траваедных дыназаўраў спецыяльна выявілі ў Патагоніі, на паўднёвы ўсход ад горада Неўкен, паведамляе палеанталогічны часопіс Ameghiniana. Да раскопак палеантолагі прыступілі пасля выяўлення ў 2014 годзе часткі шкілета дыназаўра, які атрымаў назву Nijnjatitan zarati.

У Аргенціне знайшлі рэшткі самага старажытнага цітаназура

Узрост скамянелых костак склаў 140 мільянаў гадоў. Да гэтага часу навука не сутыкалася з доказамі, якія паказваюць на існаванне гэтых гіганцкіх жывёл 120 мільянаў гадоў таму.

Сяргей СТАРЫНАЎ. Фота з адкрытых крыніц.

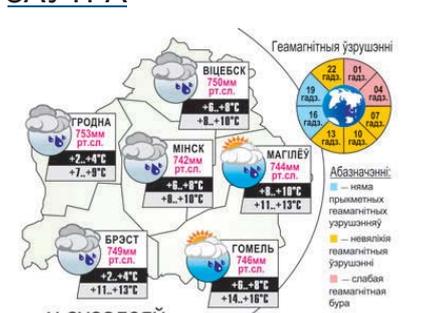
СЁННЯ

Table with 4 columns: Сонца, Усход, Заход, Дзёжныя дні. Rows for Minsk, Vitebsk, Gomel, Grodno, Brest.

Месяц

Маладзік 12 красавіка. Месяц у сузор'і Цяльця. ІмяНЫ: Пр. Марці, Абрама, Макара, Сяргея, Яфіма. К. Бернарды, Валерыі, Марці, Юстыны, Валерыяна, Германа, Максіма.

ЗАЎТРА

...у суседзях

Table with 4 columns: City, Temperature, Weather icon. Rows for Vitebsk, Minsk, Brest, and others.

Фота Масіма ШТАКІАВА

УСМІХНЕМСЯ

— Можна, табе ўжо пасталець! Стаць сур'езнай, адзеканай, прыстойнай, адказнай жывінай? — Гэта ж трэба столькі гадзіц укласці ў адну фразу! — Мухык грукае ў брамку. Падыходзіць сабака і кажа: — Дома нікога няма! Мухык ледзь не памер ад здзіўлення: — А ты чаму не брашуш? — Палохаць цібе не хацеў! — А ты калі-небудзь казаў жонцы ўсё, што пра яе думаеш? — Кашане, магу нават шрам на галаве паказаць!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІК: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўніц Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. РЕГІСТРАЦЫЯ: Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь. 2009 года ВЫДАВЕЦ: Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛІКОВІЧ Аляксандр Мілавічэў. Вываец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Вываец» горада «Звязда». АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а. ТЭЛЕФНЫ У МІНСКУ: прынятыя — 311 17 (311 факс); аддзелы: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

www.viazda.by e-mail: info@viazda.by для зваротаў: zvarot@viazda.by

ПРЭМ'ЕРКАМІ тэл.факс: 311 17 27, e-mail: reklama@viazda.by Аўтары апулікаваных матэрыялаў несуч адказнасць за падобі і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваю меркаванне адбірае і публікуе адказы на апытанні і пісьмы. Публікацыя матэрыялаў, апулікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі. Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носць рознапланавы характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Гэтыя звесткі з'яўляюцца інфармацыяй аб арганізацыі «Вываец» Беларускага Дома друку. ЛП № 02330106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1036.